

blandet mig i denne Sag. Da den derimod til- lige er en Lov, der angaar vore vigtigste politiske Rettigheder, er det naturligt, at jeg ogsaa har søgt at gjøre mig det klart, hvorvidt det Lovfor- slag, her ligger for, er kommet betimeligt frem, og hvorvidt det, hvis det bliver vedtaget, vil være heldigt for vort Forfatningslovs Eftverk. Jeg skal bemærke, efter at have hørt den ærede Ord- førers sidste Udtalelser, at jeg ganske kan henholde mig til ham med Hensyn til hans Opfattelse af det Uheldige i, at Regjeringen ikke vil deltage med Thinget i at forhandle en saa vigtig Sag. Jeg vil tillade mig en Bemærkning lige overfor, hvad der fremkom fra den ærede Confeilspræsident, idet han paaberaabte sig, at der i de 27 Aar, i hvilke vi have haft en fri Forfatning, ikke maa have været nogen særlig Trang til en saadan Lov. Jeg vil dertil bemærke, at, naar vi se hen til, paa hvilken Side den politiske Majoritet var, og Forholdet til de forskjellige Ministerier, der have været i hele denne lange Tid med en ganske kort Afbrudelse, viser det sig, at der kun har været meget liden Anledning til Uenighed eller uensar- tet Opfattelse fra Regjeringens og Flertallets Side; thi vor Regjering har i det lange Tidsrum paa et Par enkelte Afbrudelser nær, været en parlamentarisk Regjering. Det er aldeles aaben- bart, at de fleste af de Ministerier, vi have haft, — naar jeg undtager det Rottwiske og det Ør- stedtske — have været parlamentariske Ministerier, altsaa i Overensstemmelse med Repræsentationens Flertal i alt Væsentligt. Det er først, efter at der i den senere Tid er indtraadt en Grundlovs- forandring, hvorved de to Things indbyrdes For- hold er blevet aldeles forandret fra, hvad det tidligere var, og dernæst efter at der i dette Ting er blevet et Flertal af en anden Art end det, der har været hidtil, at den Paastand er kommen frem, at der ikke skulde være en parla- mentarisk Regjering, at dette var Noget, som ikke laa i Grundloven. Jeg vil erindre om, at een af Grundene, hvorfor der heller ikke fra Thingets Side er taget Initiativ til at foreslaa en saadan Lov undtagen den ene Gang tidligere, maasse lig- ger i den Betragtning, som blev gjort gjældende af den tidligere Rigsdagsmand Tscherning. Han sagde nemlig, at det vilde være mindre rigtigt især paa Tider, hvor man bestred Parlama- ntariens Berettigelse, saaledes at drage Rigsretten saameget i Forgrunden, idet man saa i høiere Grad overgav en Del af Indflydelsen til Bureau- kratiet og dets Repræsentanter i Rigsretten, hvor- ved man noget svækkede Rigsdagens Indflydelse. Han ansøgte som en Grund til en Betænkelighed i saa Henseende, at Grundlovsforandringen havde stæbt to Slags Folk i Danmark, som han kaldte Overfolk og Underfolk, og det var derfor mindre fløgt, om Underfolket, den Repræsentation, som var fremgaaet af den almindelige Valgret, vilde fremtrække mange Tilfælde, hvori man fra den

anden skulde komme til at affige Dommen, navn- lig om Ting, hvor den politiske Betragtning kunde være afgjørende eller have sin Berettigelse. Men ihvovæl der kan siges at være noget Be- grundet deri, forekommer det mig dog, at, naar Grundloven i 27 Aar har lydt om, at Mini- strenes Ansvarlighed skulde ordnes ved Lov, og da det har viist sig, at der ikke har været noget Ministerium, der har fundet nogen Trang til at faae dette Forhold ordnet, er Thinget i sin gode Ret, naar det søger at faae Sagen bragt i Orden. Man kan ved Affattelsen af Loven undgaa de Stjær, som bleve paapegede af den tidligere Rigs- dagsmand, som jeg nævnte. At faae en Lov frem om dette Forhold, forekommer mig at være aldeles i sin Orden, og jeg vil ikke negte, at jeg finder, at det er en aldeles fuldstændig Til- sidsættelse af de tidligere Regjeringens Pligt, naar de ikke have søgt at faae dette Grundlovsbud opfyldt. Men desværre, der er saamange andre Bestemmelser i Grundloven, som ligeledes staa som tomme Henviisninger, og som heller ikke noget Ministerium har paataget sig at faae virkelig- gjorte. Jeg skal altsaa være meget taknemmelig ligeoverfor de ærede Kolleger her, som have bragt denne Sag frem, og det er min Mening, at, selv om Regjeringen negter sin værdifulde Med- virkning til denne Lovs videre Gang, er der her i Thinget ogsaa udenfor Regjeringens Midte Mand af anerkjendt juridisk Indsigt og af anden Anskuelse end den, Forslagsstillerne have; en Drøf- telse i et Udvalg vil altsaa formodentlig kunne bringe Sagen videre og til større Klarhed, og vi maa da haabe paa, at der en Gang maa komme en Regjering, der føler sig mere drevet til at op- fylde Grundlovens Paalæg end nogen af dem, der hidtil have været til Stede. Det er altsaa under Forudsætning af, at denne Sag gaar videre og faar en indgaaende Drøftelse i dette Ting, at jeg vil tillade mig et Par Bemærkninger om, hvad der indeholdes i selve Loven. Der er nemlig et Par Bestemmelser, som efter min Mening have en særlig politisk Betydning, og det er med Hen- syn til dem, at jeg vil tillade mig et Par Be- mærkninger til Overveelse for dem, der kunde komme til at behandle Sagen i Udvalg. I § 14, som handler om Udstedelsen af provisoriske Love, staaar der saaledes: „Udstedes en foreløbig Lov, uden at de i Grundlovens § 25 foreskrevne Be- tingelser ere tilfede, eller af saadan Bestaaffenhed, at det ved Udstedelsen maatte kunne forudses som overveiende sandsynligt, at Rigsdagens Stadfæstelse vilde blive negtet i et af eller begge Thingene, saa er vedkommende Minister hjemfalden til Straf.“ Det forekommer mig, at dette er en Bestemmelse, som er mindre heldig. Jeg er noget i Tvivl om, hvorvidt den egentlig kan forliges med Grundlo- ven, Noget, jeg dog ikke skal afgjøre; men i hvert Fald finder jeg den uheldig, idet man derved til- lægger et Moment et Indflydelse, som kan med-